

Sygn. akt VIII RC 23/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2013 roku

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w W.

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Ewelina Matusiewicz

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2013 r. w Wołowie na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego P. G. zastępowanego przez matkę H. G.

przeciwko S. G. (1)

o podwyższenie alimentów

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża stron kosztami postępowania zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda – H. G., działając w imieniu małoletniego P. G. wniosła o podwyższenie alimentów z kwoty po 500 złotych miesięcznie do kwoty po 1.200 zł miesięcznie na rzecz małoletniego syna, od pozwanego S. G. (1), zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24.09.2009 roku w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08, płatnych do rąk matki jako ustawowej przedstawicielki małoletniego powoda do 10-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia którejkolwiek z rat. Ponadto, wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kosztów procesu oraz nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu żądania przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wskazała, że wyrokiem z dnia 24.09.2009 roku w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08 Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego alimenty w kwocie po 500 złotych miesięcznie. Matka małoletniego podniosła, że małoletni powód obecnie uczęszcza do II klasy gimnazjalnej, a wydatki znacznie wzrosły, w porównaniu do wydatków jakie ponosiła w chwili orzekania o obowiązku alimentacyjnym. Podała, iż małoletni P. G. rozwija swoje zainteresowania informatyczne, uczęszcza na siłownię oraz cierpi na astmę oskrzelową. Miesięczny koszt jego utrzymania kształtuje się na poziomie 1.404 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda podniosła również, że na koszt utrzymania dziecka składają się także comiesięczne rachunki za utrzymanie domu w wysokości 806 zł. Matka małoletniego osiąga dochód netto w kwocie 1.685 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Matka małoletniego podwoda wskazała, iż pozwany nie wypełnia dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego, gdyż przekazuje co dwa miesiące kwotę 200 euro, co stanowi równowartość średnio 400 złotych miesięcznie. Wskazała, iż pozwany ma stałą pracę w Niemczech oraz w ostatnim czasie wraz z obecną partnerką życiową wybudował w Polsce dom oraz nabył nowy samochód. Nadto dodała, iż pozwany pobiera w Niemczech na syna zasiłek rodzinny w kwocie 184 euro, czyli równowartość ok. 730 złotych.

Pozwany S. G. (1) w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, iż pracuje w wymiarze 60 % etatu i otrzymuje kwotę 892 euro w skali miesiąca. Podał, iż koszty utrzymania w Niemczech są wysokie. Wskazał, iż nie pobiera na syna zasiłku rodzinnego w Niemczech, jak również przekazuje niejednokrotnie alimenty w kwocie wyższej niż 500 złotych oraz dodatkowo przekazuje synowi 4 – 5 razy w ciągu roku kwoty w granicach 100 – 200 euro. Zakwestionował również kwoty wyszczególnione przez przedstawicielkę ustawową jako koszt utrzymania syna.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w niniejszej sprawie :

Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział XIII Cywilny Rodzinny z dnia 24.09.2009 roku w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08 rozwiązano związek małżeński H. G. i S. G. (1) z wyłącznej winy pozwanego, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem stron P. G. powierzono matce, ograniczając władzę rodzicielską ojca do ogólnego wglądu w wychowanie, wykształcenie oraz osobistych kontaktów z małoletnim synem oraz zobowiązano pozwanego do lożenia na rzecz małoletniego dziecka alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniego jako ustawowej przedstawicielki małoletniego powoda, poczynając od dnia prawomocności wyroku, w terminie do dnia 10 - go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

(**dowód** : - wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24.09.2009 r., w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08 znajdujący się w aktach sprawy o sygn. XIII RC 3373/08 - k. 85-85v)

Wówczas małoletni P. G. miał 13 lat, uczęszczał do klasy VI szkoły podstawowej. Małoletni był pacjentem poradni ortodontycznej oraz alergologicznej, co skutkowało koniecznością wyjazdów do lekarzy oraz zakupu lekarstw i pociągało za sobą wydatek około 150 złotych miesięcznie. Na zaspokojenie pozostałych potrzeb małoletniego matka wydatkowała w skali miesiąca kwotę około 500 zł.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda – H. G. pracowała wówczas w Urzędzie Statystycznym we W. za wynagrodzeniem miesięcznym 1.401 zł netto. Matka wraz z małoletnim synem oraz siostrzeńcem zamieszkiwała w domu jednorodzinnym, którego miesięczny koszt eksploatacji wynosił łącznie ok. 800 zł. Korzystała z pomocy siostry oraz pełnoletniej córki.

Pozwany S. G. (1) pracował wówczas „ na czarno ” na terenie Niemiec i osiągał dochód w granicach do 1.000 euro miesięcznie. Wynajmował pokój z kuchnią i łazienką, ponosząc z tego tytułu koszt 400 euro skali miesiąca. Pozwany 4 – 5 razy w ciągu roku przyjeżdżał do kraju.

(**dowód** : akta sprawy o sygn. akt XIII RC 3373/08- w załączeniu;

przesłuchanie pozwanego S. G. – k.116)

Obecnie małoletni P. G. ma 16 lat i kończy klasę III gimnazjum. Od września zamierza kontynuować dalszą edukację w liceum ogólnokształcącym, bądź technikum budowlanym. Małoletni leczony jest z powodu astmy oskrzelowej. Matka dokonuje zakupu 3 zastrzyków za kwotę 190 zł, które podawane są przez 3 miesiące. Dodatkowo musi kupować tabletki oraz inne leki. Koszt zakupu żywienia matka szacuje na kwotę ok. 600 zł miesięcznie, gdyż syn jest na diecie białkowej. Matka małoletniego na zakup odzieży dla syna wydatkuje kwotę 112 zł miesięcznie oraz na wydatki szkolne w przeliczeniu na jeden miesiąc średnio 113 zł. Małoletni korzysta z Internetu, która kosztuje 50 zł, zaś od lipca będzie kosztować 80 zł miesięcznie. Na zakup karty telefonicznej dla syna matka wydatkuje kwotę 30 zł, zaś na środki higieny osobistej kwotę 10 zł w skali miesiąca. Małoletni uczęszcza na siłownię, której miesięczny koszt wynosi 60 zł. W związku z rozpoczęciem przez syna nauki w szkole średniej matka zmuszona będzie do wydatkowania kwoty 1.000 zł na zakup munduru szkolnego.

Przedstawicielka małoletniego powoda – H. G. nadal jest zatrudniona w Urzędzie Statystycznym we W. i otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1.660 zł netto. Innych dochodów nie osiąga. Matka małoletniego powoda mieszka wspólnie z synem w domu wolnostojącym. Na koszt utrzymania domu składa się w skali miesiąca

koszt ogrzewania (zakup oleju opałowego oraz drewna) - 555 zł, energia - 110 zł, odpady komunalne - 40 zł, woda i kanalizacja - 85 zł, podatek od nieruchomości - 20 zł, P. Cyfrowy - 45 zł. Koszt miesięczny swojego wyżywienia przedstawicielka ustawowa szacuje na kwotę ok. 500 zł. Na poczet kosztów eksploatacji samochodu matka małoletniego wydatkuje kwotę ok. 150 zł miesięcznie. Korzysta z pomocy córki M. B., która dokonuje zakupów dla brata, jak również wspomaga matkę finansowo. Dokonała zakupu łóżka dla brata, wydatkując na ten cel kwotę około 900 zł. Matka zadłużona jest u córki na kwotę 700 zł.

(**dowód** : - przesłuchanie przedstawicieli ustawowej małoletniego powoda H. G. – k. 115– 116;

- zeznania świadka M. B. - k.114;
- zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 5,54,98;
- zaświadczenie lekarskie – k. 6;
- faktura VAT – k. 10-16,24,26,27,31,102-109;
- dowód kupna - k. 17,19,20,21a,
- wyciąg z rachunku bankowego - k. 18,21,22
- dowód wpłaty – k.23,25,30,110,111;
- nakaz płatniczy – k.28-29,
- zlecenie stałe – k.33,34)

Pozwany S. G. (1) ma 56 lat. Do dnia 31.12.2012 r. był zatrudniony w (...) w wymiarze 60 % etatu i otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 892 brutto euro w skali miesiąca. W okresie listopada i grudnia 2012 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim z uwagi pęknięcie mięśnia oraz problemy z kręgosłupem. Obecnie pozwany jest zatrudniony w domu opieki nad osobami starszymi w wymiarze 24 godzin w tygodniu za wynagrodzeniem 1.000 brutto (800 netto) euro w skali miesiąca. Z uwagi na sytuację kryzysową na rynku pacy w Niemczech pozwany nie jest w stanie podjąć lepiej płatnej pracy. Pozwany z wykształcenia jest technikiem samochodowym. Innych dochodów nie osiąga. Obecnie pozwany zamieszkuje wraz z konkubiną I. C. w wynajmowanym mieszkaniu, składającym się z 2 pokoi, kuchni i łazienki, za które pozwany płaci czynsz w kwocie 520 euro w skali miesiąca. I. C. pracuje w 1/2 wymiaru czasu pracy i osiąga wynagrodzenie w wysokości 800 euro miesięcznie. Konkubina pokrywa koszt eksploatacji mieszkania (płaci za zużycie prądu, wody oraz ponosi opłaty za telewizor, Internet, telefon, garaż oraz za wywóz śmieci) i z tego tytułu wydatkuje kwotę w granicach 350 - 400 euro miesięcznie. Konkubina pokrywa również koszty zakupu wyżywienia, paliwa, opłaca lekarzy, wydatkując na te cele kwotę łączną w granicach 250 – 300 euro w skali miesiąca. Konkubina przy pomocy swoich rodziców prowadzi budowę domu w Polsce pod O.. Budowa jest na etapie stanu surowego otwartego. Zaciągnęła kredyt w wysokości 15.000 euro na zakup samochodu i z tytułu jego spłaty ponosi kwotę 200 euro w skali miesiąca.

Prócz domu stanowiącego wspólność majątkową małżeńską stron oraz samochodu marki (...) o wartości 2.000 zł, innego majątku pozwany nie posiada. Ponosi koszty ubezpieczenia samochodu płacąc kwotę 600 zł. W związku z koniecznością rehabilitacji oraz masaży wydatkuje na ten cel kwotę około 250 euro w skali miesiąca. Na zakup paliwa wydatkuje kwotę 20 euro miesięcznie. Konkubina pokrywa koszty zakupu ubrań, opłaty za telefon dla niego. Pozwany prócz alimentów innej pomocy dla syna nie świadczy. W sytuacji, gdy brakuje mu środków finansowych na opłacenie alimentów korzysta z pomocy konkubiny, bądź siostry. Przyjeżdża do kraju 3 – 4 razy w ciągu roku i wówczas kontaktuje się z synem. Pozwany nie ma innych małoletnich dzieci na utrzymaniu.

(**dowód** : - przesłuchanie pozwanego S. G. (1) – k.116 - 117;

- zeznania świadka I. C. - k.114 - 115;
- umowa o pracę – k.47,82 - 87;
- historia rachunku bankowego – k. 48,81,96;
- pokwitowanie odbioru alimentów –k. 49;
- zaświadczenie o zarobkach –k.60,61,95;
- zwolnienie lekarskie. – k. 73;
- karta zabiegowa. – k.74;
- pismo Urzędu Pracy – k.75,88)

W oparciu o ustalony stan faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego powoda podlegało oddaleniu.

Podstawą żądania podwyższenia alimentów jest art. 138 k.r. i o., zgodnie z treścią którego, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, istotne zwiększenie lub zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Ustalenie zmiany stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi poprzednio (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., CZP 91/86 OSNCPAP 1988 nr 4 poz. 42).

Zgodnie z treścią przepisu art. 135 § 1 k.r. i o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu – odpowiedni do jego wieku i uzdolnień – prawidłowy rozwój fizyczny i duchowny.

Przedmiotem ustaleń Sądu w niniejszej sprawie był zatem fakt, czy po orzeczeniu Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24.09.2009 roku w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08, określającego wysokość świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego powoda w kwocie po 500 zł miesięcznie nastąpiła istotna zmiana okoliczności usprawiedliwiająca żądanie podwyższenia alimentów. Dlatego też, Sąd przede wszystkim porównał, po pierwsze jak kształtowały się usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda w dacie poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, a jak w czasie orzekania w niniejszej sprawie, a po wtóre zaś - porównał możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego, w dacie ostatecznego orzeczenia w przedmiocie alimentów i w chwili obecnej. Jedynie bowiem porównanie stosunków będących podstawą orzeczenia z istniejącymi w chwili wyrokowania w przedmiotowej sprawie może być podstawą ustalenia występowania przesłanki z art. 138 k.r. i o.

Należy tutaj zauważyć, iż od wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu w sprawie o sygn. XIII RC 3373/08 m.in. w przedmiocie konkretyzacji świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego powoda P. G. upłynął okres niespełna 5 lat. Usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda wzrosły. Ma to związek nie tylko z upływem czasu, ale również ze zmianami w życiu dziecka oraz z jego rozwojem psychofizycznym, a także ze zmianą siły nabywczej pieniądza.

Zdaniem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związanych

z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych zajęć, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 1965 r., (...) 135/04, niepublikowane).

Obecnie małoletni powód P. G. ma 16 lat i kończy naukę na poziomie gimnazjalnym. Małoletni choruje na astmę oskrzelową i wymaga specjalnej diety. Małoletni powód uczęszcza na siłownię. W czasie konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego powoda, małoletni P. G. miał 13 lat i uczęszczał do szkoły podstawowej. Obecny wiek małoletniego powoda uzasadnia ocenę, iż różnica wieku spowodowana upływem czasu od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego sama przez się uzasadnia wzrost jego potrzeb, zatem zwiększenie się wydatków na zaspokojenie potrzeb edukacji oraz w zakresie leczenia i zajęć sportowych itp. W ocenie Sądu, uwzględniając zasady doświadczenia życiowego oraz wiek małoletniego powoda i związaną z tym konieczność zaspokojenia potrzeb edukacyjnych, wyżywienia, ubrania, zapewnienia leczenia, to usprawiedliwione koszty utrzymania i wychowania małoletniego P. G. kształtują się na poziomie w granicach 1.100 – 1.200 zł miesięcznie, tak jak podała jego matka w trakcie przesłuchania. Reasumując należy stwierdzić, że usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda kształtują się na poziomie wyższym, niż w dacie poprzedniego ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Odnosnie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego wskazać należy, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. (M.P. z dnia 26.02.1988 r., Nr 6, poz. 60) przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych”.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd porównał możliwości zarobkowe pozwanego S. G. (1) od daty wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu i konkretyzacji świadczenia alimentacyjnego, ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu. Obecnie pozwany jest zatrudniony za wynagrodzeniem 1.000 brutto (800 netto) euro w skali miesiąca. Z uwagi na sytuację kryzysową na rynku pracy w Niemczech pozwany nie jest w stanie podjąć lepiej płatnej pracy. Pozwany obecnie zamieszkuje wraz z konkubina I. C. i przekazuje 530 euro na wynajem mieszkania. Z uwagi na pęknięcie mięśnia oraz problemy z kręgosłupem pozwany jest w trakcie rehabilitacji oraz masaży i wydatkuje na ten cel kwotę około 250 euro w skali miesiąca. Konkubina pokrywa koszty eksploatacji mieszkania oraz wyżywienia. Wspomaga również pozwanego w zaspokajaniu jego innych potrzeb oraz w płaceniu alimentów. Możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się obecnie na poziomie niższym niż w okresie poprzedniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego. W dacie wydania orzeczenia rozwodowego pozwany osiągał dochód w granicach 1.000 euro, a nadto nie ponosił kosztów związanych z ochroną zdrowia. Wprawdzie obecnie pozwany zamieszkuje wraz z konkubina, co skutkuje podziałem kosztów wynajmu i eksploatacji mieszkania, niemniej nie należy zapominać, iż w okresie ostatnich 5 lat nastąpił znaczący wzrost kosztów utrzymania w Niemczech, jak również nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia pozwanego.

Mimo, że ustalone ostatnio od pozwanego alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie są niewystarczające dla zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb powoda, także przy alimentowaniu ich przez matkę, roszczenie nie może znaleźć ochrony prawnej na podstawie art. 138 k.r.i o., albowiem zawsze górną granicę wysokości alimentów stanowią możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zdaniem Sądu te możliwości w odniesieniu do osoby pozwanego nie przekraczają kwoty 800 euro netto miesięcznie, a zatem są niższe niż w dacie wydania wyroku rozwodowego, kiedyto pozwany osiągał dochód w granicach do 1.000 euro miesięcznie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 138 k.r. i o. w związku z art. 135 § 1 k.r. i o., powództwo o podwyższenie alimentów oddalił, co skutkowało orzeczeniem jak w punkcie I wyroku. Pozostałą część usprawiedliwionych wydatków związanych z utrzymaniem małoletniego dziecka obciąża drugiego rodzica - matkę, mając na względzie jej możliwości zarobkowe, majątkowe oraz osobiste starania o wychowanie i utrzymanie małoletniego powoda (art. 135 § 2 k.r.i o.).

Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, jak i pozwanego, jako logicznym i niesprzecznym z zasadami doświadczenia życiowego. Na wiarę zasługuje także treść materialnych źródeł dowodowych, która przez strony nie była kwestionowana i nie budzi wątpliwości co do swej zgodności z prawdą.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda nie wykazała, że możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego zezwalają na płacenie alimentów w żądanej kwocie i na to nie wskazują także dowody przeprowadzone z urzędu. Przedstawicielka ustawowa nie przeprowadziła żadnych dowodów wskazujących na to, iż pozwany wraz z obecną partnerką wybudował w Polsce dom oraz nabył nowy samochód, jak również to, że pobiera zasiłek rodzinny na małoletniego powoda w Niemczech w kwocie 184 euro.

Orzeczenie zawarte w pkt. II wyroku znajduje swoje uzasadnienie w art. 96 ust.1 pkt. 2 Ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz.1398 z p.z.).